Terugblik inclusief financieel verslag 2018 en vooruitblik inclusief begroting 2019 ABC

1. Inleiding

In dit werkplan treft u een terugblik aan op 2018 (hoofdstuk 2) en het voorgenomen werkplan 2019 (hoofdstuk 3) alsmede het concept financieel verslag 2018 (hoofdstuk 4) en de begroting voor 2019 (hoofdstuk5)

2. Ontwikkelingen 2018

2.1 Algemeen

Evenals de afgelopen jaren is de aandacht voor laaggeletterdheid in Nederland naar onze waarnemingen weer toegenomen. Veel gemeentes zijn werk gaan maken van bestrijding van laaggeletterdheid, hebben beleidsplannen geformuleerd en zijn programma's gestart. Meestal wordt daarbij nauw samengewerkt met dan wel samenwerking gestimuleerd bij andere instanties zoals bibliotheken, ROC's en andere aanbieders. Veel mensen zijn enthousiast en betrokken werkzaam in de sector. Er is afgelopen jaar ook beduidend meer aandacht gesignaleerd voor het fenomeen van 'begrijpelijk communiceren'. Zowel bij overheden als maatschappelijk middenveld organisaties zien we toenemende aandacht voor hun manier van (schriftelijk) communiceren met klanten en burgers en poogt men dit begrijpelijker uit te voeren.

We moeten helaas wel constateren dat de effectiviteit in het bereiken en opleiden van NT1 deelnemers nog steeds bijzonder mager is. Media 2018 verschenen er twee kamerbrieven, eentje over een leven lang leren (september 2018) en eentje over de uitkomsten van de dialoogtafels over de vervolgaanpak laaggeletterdheid (oktober 2018). Beide brieven gaven naar de mening van ABC een veel te rooskleurig beeld over de effecten van de aanpak op het vlak van NT1 en gaven een zeer beperkt blijk van ambities op dit terrein. Reden voor Taalambassadeurs van ABC om een brief te schrijven naar de minister van OCW mevrouw I. van Engelshoven. Bijzonder positief was haar reactie door haar uitnodiging voor een gesprek begin 2019 waarin de Taalambassadeurs hun visie konden geven. Positief was ook de toezegging dat de komende jaren de focus meer komt te liggen op de NT1 problematiek.

Samengevat is door de Taalambassadeurs ABC aan de minister geadviseerd:

- *De oormerking moet blijven anders zijn we het eerste land in Noordwest Europa dat geen vorm van volwassenenonderwijs meer heeft voor deze doelgroep. 80% van gemeenten geeft aan, dat als deze vervalt het geld niet meer aan volwassenenonderwijs wordt uitgegeven. Oormerking mag wel verruimd worden met bijvoorbeeld wervingsactiviteiten.*
- *Mede door verkleind budget (bijna weg saneren van sector) bereiken we minder (m.n. in vergelijking met andere landen). Dus het budget moet drastisch verhoogd worden.*

- *Er moet gestuurd en opgeleid worden op kwaliteit voor NT1.*

Anders lijkt ons de kans groot dat de kloof tussen laag- en hoogopgeleiden onoverbrugbaar groot wordt. Grote groepen Nederlanders zullen dan verstoken blijven van het gevoel dat ze er toe doen, een gevoel dat wij als Taalambassadeurs wel hebben gekregen en waar we enorm blij mee zijn.

Als bijlage 1 treft u bij dit verslag de uitgebreide versie van onze analyse van het vraagstuk en het advies aan de minister

2.2 Activiteiten ABC

Acht afdelingen van ABC waren in 2018 actief. Eind 2018 zijn er initiatieven gestart om ook in Drenthe en Friesland een afdeling te beginnen, waardoor ABC 10 afdelingen gaat kennen. De afdeling Zuid Holland is rond de jaarwisseling 2018/19 grotendeels gestopt met haar activiteiten. En aantal Taalambassadeurs aldaar poogt in 2019 met ondersteuning van het landelijk bestuur een doorstart te maken

De afdelingen kennen een relatieve vorm van autonomie en bepalen zelf hoe ze, binnen de lijnen van ABC hun inspanningen richten. De omvang van de afdelingen in verschillend (van 4 Taalambassadeurs (TA's) met 1 begeleider tot 40 TA's met 4 begeleiders. Het landelijk bestuur bestaat uit TA's en klassiek geschoolde mensen, totaal 6 personen. Daarvan hebben twee bestuursleden door persoonlijke omstandigheden hun functie tijdelijk neermoeten leggen. Daarnaast zijn drie kandidaat bestuursleden toegetreden. Allen zijn vrijwilliger. Een permanente aandacht voor de continuïteit van zowel de afdelingsbegeleiding als het landelijk bestuur blijft nodig. In de Algemene ledenvergadering van december 2018 is besloten om voor een jaar te gaan experimenteren met een betaalde (deeltijd) ondersteuner van de vereniging.

In de bijlage 2 treft u een samenvatting van de activiteiten die de afdelingen en het landelijk bestuur in 2018 hebben ondernomen.

Een aantal kernpunten hieruit zijn:

a. Meer dan 1100 optredens van Taalambassadeurs.

b. Bij ruim 60 organisaties zijn testpanels uitgevoerd, waarvan bij enkele meer dan 1 soms wel 3 of 4 keer.

c. 12 Taalambassadeurs zijn getraind voor deelname aan een testpanel (in drie provincies)

d. De opleiding Zegt het Voort, training voor taalambassadeur heeft plaats gevonden voor 16 TA. Eveneens verspreid over drie provincies

e. Het project Inspraak van laaggeletterden heeft het gehele jaar gedraaid. Oplevering in de zomer 2019.

f. ABC heeft subsidie voor een nieuw project aangevraagd bij OCW. Inzet van laaggeletterden als Ervaringsdeskundigen verbonden aan gemeentes. We verwachten begin 2019 uitslag over wel of geen toekenning.

g. Samengewerkt met veel organisaties.

h. Een succesvolle Taalambassadeurs en deelnemersdag.

i. Twee algemene ledenvergaderingen.

j. Samen met de organisatie Learn for Life hebben we een subsidie verworven om in 2019 de inspraak van laaggeletterden te verkennen in drie ons omringende landen.

Kortom een succesvol jaar vooral als we de inzet van de Taalambassadeurs bezien. We zijn er minder goed in geslaagd de verbindingen te leggen tussen de ABC afdelingen. Een te beperkte bestuurskracht is hier mede debet aan.

3. Voornemen 2019

De kern van onze missie blijft de bestrijding van laaggeletterdheid door laaggeletterden zelf, hun stem te laten horen. Dit doen we door:

- Overheden en instanties te overtuigen dat ze meer en beter moeten inzetten op voorkoming en herstel.
- Organisaties stimuleren eenvoudig te communiceren.
- Laaggeletterden die meedoen met de vereniging helpen (nog) meer zelfredzaam te zijn (inclusie). Dit vooral door middel van ontmoeting.

In de reeds eerder genoemde bijlage 2 treft u een samenvatting van de voornemens voor 2019. Kernpunten zijn:

a. Doorzetten van bewustwording, voorlichting en advisering (testpanels) .

b. Verbeteren van samenwerking met derde partijen.

c. De projecten 'Inspraak van laaggeletterden ', 'Inspraak in het buitenland' en hopelijk het project 'inzet Ervaringsdeskundigen' goed afronden dan wel starten.

d. De interne organisatie verbeteren.

e. Doorzetten van training van laaggeletterden tot Taalambassadeur en testpanellid.

f. Organiseren van Algemenen ledenvergaderingen en ontmoetingsdagen concept

4. Concept financieel verslag 2018

Het betreft een concept. Het verslag moet nog besproken en vastgesteld worden in de algemene ledenvergadering einde voorjaar 2019.

Financieel Verslag per 31-12-2018
Stichting
Belangenbehartiging Alfabetisering

1. B A L A N S P E R 31-12-2018

Tussen haakjes staat de verwijzing naar de toelichting

ACTIVA		2018	2017
Vaste activa			
Materiele vaste activa (Limburg)		€ 866	1.316
Vlottende activa			
Overige vorderingen	(3.2.1)	€ 14.485	€ 19.668
Liquide middelen	(3.2.2)	195.526	183.727
		€ 210.011	€ 203.395
Totaal activa		€ 210.878	€ 204.712

PASSIVA			
Eigen vermogen	(3.2.3)	€ 94.055	€ 76.509
Kortlopende schulden			
Overige nog te betalen	(3.2.4)	€ 19.075	€ 19.403
Vooruitontvangen gelden	(3.2.5)	97.748	108.800
		€ 116.823	€ 128.203
Totaal passiva		€ 210.878	€ 204.712

2. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER 31-12-2018

Tussen haakjes staat de verwijzing naar de toelichting		Realisatie 2018	Realisatie 2017
BATEN			
Subsidie Provincie Limburg	(3.3)	€ 20.192	19.796
Subsidie Schiedam		4.200	2.800
Subsidie Rotterdam		58.029	44.756
Subsidie Overijssel		-	2.500
Subsidie OCW		69.714	
Overige baten		97.069	56.573
Rente Bank		10	18
Totaal Baten		€ 249.214	€ 126.443
LASTEN			
Reis- en verblijfkosten		€ 26.457	€ 12.146
Vervoer deelnemers		-	€ 400
Telefoonkosten		449	544
Kantoorbenodigdheden		3.594	3.643
Zaalhuur en Catering		10.945	11.489
Recreatie		-	-
Representaiekosten		1.787	2.291
Sprekers - workshops - trainers		686	6.309
Promotiemateriaal		5.197	964
Inhuur deskundigen		83.511	48.962
Kosten financiele administratie		2.105	2.105
Vergaderkosten overleg		5.765	3.349
Bijdragen landelijk		19.744	14.004
Ondersteuning		-	42
Uitvoeringskosten		5.900	-
Notaris, Kvk, verzekeringen		930	809
Kosten financiele administratie		-	-
Kosten PR		-	-
Bankkosten		266	237
Afschrijvingen		450	451
Diverse kosten projecten		964	-
Totaal lasten		€ 168.750	€ 107.745
Resultaten voorgaande boekjaren		4.321-	-
Mutatie vooruitontvangen gelden afdelingen		58.597-	5.268-
Saldo		**€ 17.546**	**€ 13.430**
		overschot	overschot

5. Begroting 2019

De begroting is goedgekeurd in de december vergadering van de algemene ledenvergadering

2. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER		**25-9-2018**	
	Begroting 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2017
BATEN			
Subsidie Provincie Limburg	€ 20.200	€ 20.192	19.796
Subsidie Schiedam	-	4.200	2.800
Subsidie Rotterdam	-	58.029	44.756
Subsidie Overijssel	-	-	2.500
Subsidie OCW project inspraak	9.000	69.714	
Subsidie OCW project Ervaringsdeskundigen	pm		
Overige baten (L&S, Testpanels, donaties)	65.000	49.771	56.573
Rente Bank	-	-	18
	————	————	————
Totaal Baten	€ 94.200	€ 165.706	€ 126.443
LASTEN	**Begroting 2019**	**Realisatie 2018**	**Realisatie 2017**
Reis- en verblijfkosten	€ 15.000	€ 13.709	€ 12.146
Vervoer deelnemers	-	-	€ 400
Telefoonkosten	500	222	544
Kantoorbenodigdheden	2.000	867	3.643
Zaalhuur en Catering	7.500	5.736	11.489
Representaiekosten	1.000	714	2.291
Sprekers - workshops - trainers	6.090	667	6.309
Promotiemateriaal	800	1.124	964
Inhuur deskundigen (testpanel, trainingen enz.)	20.000	42.249	48.962
Inhuur deskundigen (ondersteuning bestuur)	40.000		
Kosten financiele administratie	2.105	2.105	2.105
Vergaderkosten overleg	3.000	2.532	3.349
Ondersteuning	-	-	42
Uitvoeringskosten	-	5.900	-
Notaris, Kvk, verzekeringen	750	311	809
Kosten PR	-	-	-
Bankkosten	200	133	237
Afschrijvingen	451	450	451
Diverse kosten projecten	-	-	-
	————	————	————
Totaal lasten	€ 113.400	€ 76.719	€ 107.745
Bijdrage reserves Stichting ABC	**€ 19.200**		
Mutatie vooruitontvangen gelden afdelingen		4.321-	5.268-
		----------	----------
Saldo eind 2019	**€ -**	**€ 84.666**	**€ 13.430**
		=======	=======
		overschot	overschot

Bijlage 1
Advies aan de minister . Is haar doen toekomen begin 2019.
Laaggeletterdheid bij mensen die Nederlands als moedertaal hebben (NT1-ers)

1. **Aanleiding**

- We (taalambassadeurs van ABC) maken ons zorgen over recente kamerbrieven waarin naar ons idee te rooskleurig wordt aangekeken tegen de effecten van de laaggeletterdheid bestrijding van NT 1-ers. We kijken daarbij naar volwassenen die Nederlandstalig zijn en in Nederland op school hebben gezeten. De zogenaamde NT1 groep. We weten dat de grens tussen NT1 en NT2 steeds minder scherp is te trekken.

2. **Waar zien, horen en lezen we zaken die onze zorg voeden?**
   - Onze eigen ervaringen.
   - De ervaringen van collega Taalambassadeurs.
   - Uitspraken van de Nationale Ombudsman.
   - Wat deskundigen uit het veld ons aangeven.
   - Onderzoeksresultaten en publicaties, onder meer:
     - Europese vergelijking VE en aanpak laaggeletterdheid, juni 2016
     - Evaluatie onderbesteding WEB budget, september 2018
     - Noodzaak voor het opleiden laagopgeleide volwassenen, de kracht van de infrastructuur, 2018.
     - Het recht op leren: ook voor NT1'ers?, 40 jaar bestrijding van laaggeletterdheid, augustus 2018.
     - Interview met Maurice de Greef in 'sociaalbestek', okt/nov 2018.
     - Sociaal cultureel planbureau over sociale ongelijkheid.
     - Ecbo onderzoek over taalniveau bij jongeren.

3. **Waarom maken wij als Taalambassadeurs ons druk?**
   a. Omdat we zelf ervaren hebben dat het kunnen lezen, schrijven, rekenen en omgaan met digitale dienstverlening ons leven enorm heeft verrijkt.
   b. Omdat we nu het gevoel hebben er weer bij te horen, we doen er weer toe.
   c. Omdat we meer zelfvertrouwen hebben gekregen.

   Dit gunnen we al die Nederlanders die niet goed kunnen lezen en schrijven en niet met de computer kunnen omgaan. 2,5 miljoen. (van die 2,5 miljoen is ongeveer 2/3 deel autochtoon)

4. **Wat zien, horen, lezen en maken we zelf mee?**
   a. Al vele jaren worden nauwelijks nog NT1 mensen bereikt en verleid mee te doen aan cursussen. Dit ondanks allerlei goede bedoelingen, onderzoeken, acties, programma's en organisaties. Ook met de aanpak Taal voor het Leven (2012 – 2018) zijn nauwelijks

NT1-laaggeletterden bereikt en opgeleid. Naar schatting zijn 90% van de bereikte deelnemers zijn NT2-ers (NT1- ers worden niet geteld voor zover wij weten).

b. We bereiken (in absolute aantallen) op dit moment (2018) naar schatting minder dan 10% van het aantal NT1-laaggeletterden dat we begin jaren '90 bereikten.
c. Het aantal laaggeletterden neemt toe. Enerzijds doordat nog steeds 1 op de 10 jongeren met onvoldoende taal vaardigheden van school afkomt en anderzijds omdat de samenleving ingewikkelder wordt (met name door de digitalisering).
d. Het WEB budget is sinds 2003 enorm geslonken (+/- 75 %: van 340 miljoen naar 55 miljoen voor de gemeenten).
e. We lopen met de budgetten duidelijk achter bij andere landen uit Noordwest-Europa. Ter vergelijking in Polen en Slovenië is het budget per inwoner meer dan in Nederland.
f. En van dat budget wordt door gemeentes ook nog niet alles besteed (onderbesteding). Gemeentes zeggen zelf dat ze te weinig tijd, capaciteit en formatie hebben om e.e.a. goed te organiseren.
g. Gemeentes zeggen daarnaast ook dat ze te weinig middelen hebben om te coördineren en te werven.
h. De aantallen cursisten waarvan statistieken aangeven dat ze de afgelopen paar jaar worden bereikt zijn voor het overgrote deel NT2 cursisten. Cursisten die slechts een dagdeel meedoen aan een training alsmede hoog opgeleide buitenlanders worden ook meegeteld in deze cijfers.
i. Er zijn onvoldoende gekwalificeerde NT1-docenten. De opleidingen voor NT1 docent bestaat ook niet meer. Er wordt niet of nauwelijks gecontroleerd op kwaliteit. We zien steeds meer goedwillende maar onvoldoende competente vrijwilligers. De docent is echt onmisbaar om succes te behalen.
j. Taalaanbieders kiezen voor opportunistische methoden. "De klas moet vol dus we vullen het NT1 klasje maar aan met NT2-ers". Tijd en capaciteit voor effectieve werving, goede intakes, maatwerktrajecten, geduld en goede begeleiding zien we niet of zelden.
k. Volgens ons wordt de afstand tussen (hoog) opgeleide en laagopgeleide mensen almaar groter. Problemen van sociale ongelijkheid worden veelal door het verschil in opleiding veroorzaakt.

5. Wat is hier aan te doen?

a. Wij hebben niet de pretentie dat goed te weten.

b. Wel zijn we ervan overtuigd dat alleen maar doorgaan op de koers van de afgelopen jaren geen soelaas biedt. Het beleid moet niet bijgesteld worden, maar rigoureus anders. Het roer moet om.

c. Het rijk mag naar ons idee niet alle verantwoordelijkheid bij gemeentes leggen, maar moet zelf meer sturen (en controleren) op de 'werving' van NT1, laagdrempelige faciliteiten, de mogelijkheid tot combineren van formeel en non-formeel leren en maatwerk, kwaliteit en uiteraard het budget drastisch verhogen en (blijven) oormerken. (voorkeur zelfs voor NT1-oormerking, een 'status aparte')

d. Perverse prikkels waar nu Taalaanbieders aan bloot staan (marktwerking en aantallen halen) zouden verminderd moeten worden.

e. Waarom pakken we de positieve ervaringen van de praktijk van de Basiseducatie instellingen van de vorige eeuw niet weer op? Waarom geen landelijk dekkende *uniforme* (dus efficiënt want niet overal hoeft het wiel uitgevonden worden) infrastructuur met ruimte voor plaatselijke/regionale inkleuring (dus effectief want dan kunnen grote en kleine gemeenten hun specifieke oplossingen inweven)? Net zoals men dat in Finland, Zweden en Vlaanderen doet.

Dus:

- Oormerking moet blijven anders zijn we het eerste land in Noordwest Europa dat geen vorm van volwassenenonderwijs meer heeft voor deze doelgroep. 80% van gemeenten geeft aan, dat als deze vervalt het geld niet meer aan volwassenenonderwijs wordt uitgegeven. Oormerking mag wel verruimd worden met bijvoorbeeld wervingsactiviteiten.
- Mede door verkleind budget (bijna weg saneren van sector) bereiken we minder (m.n. in vergelijking met andere landen). Dus het budget moet drastisch verhoogd worden.
- Er moet gestuurd en opgeleid worden op kwaliteit voor NT1.

Anders lijkt ons de kans groot dat de kloof tussen laag- en hoogopgeleiden onoverbrugbaar groot wordt. Grote groepen Nederlanders zullen dan verstoken blijven van het gevoel dat ze er toe doen, een gevoel dat wij als Taalambassadeurs wel hebben gekregen en waar we enorm blij mee zijn.

Bijlage 2.

Jaarverslagen 2018 en werkplannen 2019 van de afdelingen en het landelijk bestuur.

Zeeland

Overijssel

Noord Holland

Limburg

Utrecht

Gelderland

Noord Brabant

Zuid Holland

Landelijk

ABC afdeling Zeeland.

4 taalambassadeurs en 1 ondersteuner

2018

- **Persoonlijke verhalen verteld op diverse plekken.**
- **Websites van gemeentes beoordeeld**
  (geen testpanel actief)

- **Nauwe samenwerking met L&S.**
- **Netwerken door de ondersteuner.**

2019

- **actief werken aan uitbreiding taalambassadeurs**
- **zelf initiatief nemen in het maken van afspraken met:**
  1) huisartsencoöperaties in Zeeland
  2) uwv
  3) woningcorporaties

- **voor Stichting en Lezen zijn de Zeeuwse Taalambassadeurs oproepbaar**

ABC afdeling Overijssel

24 taalambassadeurs op papier. In de praktijk minder.

7 bestuursleden

1 ondersteuner op deelgebied

1 ondersteuner voor testpanel

Moeite met werven TA's en ondersteuner.

Gevaar van over-bevraging

2018

- **inzet testpanel bij beoordeling brieven en website.**
- **Jaarlijkse provinciale Ambassadeursdag.**
- **Afscheid Aart Kleijer.**
- **Wilfred ten Have genomineerd als Taalheld Overijssel.**

- **Overleg met L&S.**
- **Persoonlijke verhalen verteld op diverse plekken.**

2019

- **Inzet TA's op afroep.**
- **Vinden van provinciale ondersteuner.**
- **Organiseren van Ambassadeursdag.**
- **Overleg met L&S.**
- **Optreden bij evenementen met promotiekar.**

ABC afdeling Noord Holland

22 Taalambassadeurs

x bestuursleden

1 Ondersteuner

2018

- **Ongeveer 150 optredens en overleggen in allerlei verband.**
- **Samengewerkt met onder meer L&S, Pharos, UWV, bibliotheken, scholen, radioprogramma's, winkelketens, woningcorporaties, zorginstellingen, rechtbank, onderzoekers, gemeentes en gemeenteraden.**
- **Twee TA dagen met o.m. museum bezoek.**
- **Websites, vragenlijsten en brieven getest (actief testpanel).**

2019

- **Drie overleggen met aal TA's uit N-H**
- **Een feest bijeenkomst voor alle TA's in N-H**
- **Optredens verzorgen en testen.**
- **Werven TA in West Friesland, Amsterdam en Haarlem. Met hulp van L&S**
- **Opleiden van TA's**
- **ROC en gemeente Alkmaar adviseren hoe NT1 te bereiken**
- **Relatie onderhouden met Pharos, Taalakkoord Amsterdam, I&O research en L&S**
- **Vorm geven aan proefproject 'testen' samen met de uitgever 'Eenvoudig Communiceren'.**
- **De samenwerking met L&S warmhouden. 2 tot 3 x per jaar is ABC aanwezig bij de overleggen van de medewerkers L&S van N-H**

ABC afdeling Limburg

6 TA bestuursleden.

1 ondersteuner.

2 kandidaat ondersteuners.

Moeite met werven TA's.

Gevaar van over-bevraging.

2018

- **Verzorgen van informatiebijeenkomsten bij maatschappelijk organisaties.**
- **Verzorgen van informatie voor studenten medicijnen.**
- **Organiseren van jaarlijkse deelnemersdag (120 deelnemers).**
- **Inzicht gekregen dat we laaggeletterden directer moeten benaderen (niet te voorzichtig zijn)**
- **Start met het maken van korte filmpjes met het verhaal van TA's**

2019

- **Voortzetten van de activiteiten zoals in 2018.**
- **Vinden van bestuursleden.**
- **Aanvullen van ondersteuning.**
- **Voorlichtingen blijven verzorgen.**
- **Filmpjes afmaken.**
- **Relatie onderhouden met organisaties in Limburg. Zuid en Midden gaat goed, Noord loopt nog moeizaam.**
- **Vinden van mogelijkheden om meer TA's op te leiden.**
- **Opletten dat de zittende TA's niet worden overbevraagd.**

ABC afdeling Utrecht

19 Taalambassadeurs
? bestuursleden
3 ondersteuners

2018

- **Veel gesprekken gevoerd en bezoeken gebracht.**
- **Een aantal tests uitgevoerd.**
- **Drie interviews in landelijke kranten.**
- **2 TA's genomineerd als provinciale Taalheld, waarvan 1 verkozen.**
- **Optreden TA in TV programma van Wendy van Dijk (4 okt.).**
- **Een aantal dagen gastheer/vrouw geweest voor 4 Duitse taalambassadeurs met hun docent.**
- **Training testpanels georganiseerd.**
- **Training TA georganiseerd (7 nieuwe TA's).**

2019

- **Doorgaan met geven van voorlichting en inzet testpanel.**
- **Organiseren van een provinciale TA bijeenkomst.**
- **Vinden van extra ondersteuners.**

ABC afdeling Gelderland

5 bestuursleden
3 ondersteuners
15 Taalambassadeurs

2018

- **Veel organisaties geholpen met het testpanel.**
- **Veel optredens, voorlichting gegeven.**
- **2 provinciale ambassadeursdagen georganiseerd.**
- **De organisatie van de afdeling beter gemaakt:**
    - **3 nieuwe bestuursleden en een nieuwe ondersteuner.**
    - **Nieuwe visitekaartjes.**
    - **Meer sponsorgeld en inkomsten voor optredens verkregen.**
    - **De kas is niet meer leeg, Gelderland staat 'zwart'**
    - **Er is een handboek opgesteld met allerlei weetjes**

2019

- **Doorgaan op de ingeslagen weg: geven van voorlichtingen en testen.**
- **Meer aandacht voor de organisatie van de afdeling. Gelderland stelt als doel:**
    - **Er is een nieuwe voorzitter ingewerkt.**
    - **Er zijn twee nieuwe ondersteuners gestart.**
    - **Er is in Gelderland 1 training voor nieuwe ambassadeurs geweest.**
    - **ABC-Gelderland is meer bekend.**
    - **ABC-Gelderland heeft meer sponsoring.**
    - **ABC-Gelderland heeft meer inkomsten dan uitgaven.**

ABC afdeling Noord Brabant

14 actieve ambassadeurs

9 ondersteuners, waarvan enkele met een specifieke taak

2018

- **Bijscholen van TA's: zelfstandig als ABC-TA kunnen voorlichten.**
- **Bijscholing leren vergaderen.**
- **Uitvoeren van het ABC project Inspraak Breda.**
- **Provinciale ambassadeursdag georganiseerd.**
- **Start project Soapspot: maken van aantal korte filmpjes, het overwinnen van schaamte. (gemeente den Bosch sponsort)**
- **Veel inzet van testpanel en voorlichting.**
- **TA is verkozen tot Taalheld Brabant.**

2019

- **Voortzetten van de activiteiten van 2018**
- **Extra aandacht voor bijscholing TA's**
- **Vinden van nieuwe TA's**
- **Doorzetten van (verbeterd) overleg met L&S**

ABC afdeling Zuid Holland

5 bestuursleden
2 ondersteuners waarvan 3 op onderdelen

2018

- **Veel activiteiten voor/in de gemeente Rotterdam. Uitvoeren van een project (gesubsidieerd door de gemeente) met acties zoals testen en voorlichting.**
- **Activiteiten voor/in de gemeente Schiedam.**
- **Opleiden van ene groep TA's (Drechtsteden)**

2019

- **Onderzoeken hoe verder met de afdeling.**